

Zasedání právněhistorických kateder 1985

Stalo se již tradicí, že pracovníci kateder dějin státu a práva právnických fakult v ČSSR a Vysoké školy SNB se pravidelně setkávají, aby si vyměnili zkušenosti z pedagogického procesu, projednali tvorbu celostátních učebnic, seznámili se s novinkami právněhistorické literatury apod. Ve dnech 3.—5. dubna 1985 se uskutečnilo v pořadí již páté setkání v Podlesí (okres Cheb) za účasti 23 právních historiků, o organizační zajištění se postarala katedra dějin státu a práva Vysoké školy SNB.

V úvodu byli účastníci seznámeni s budováním oboru dějin státu a práva na Vysoké škole SNB, s rozsahem a obsahem výuky na jednotlivých fakultách i s jejím organizačním zajištěním, zprávu podal s. Ladislav Soukup. Dalším bodem programu byla informace o přípravě dokumentace přestavby právnického studia na právnických fakultách v ČSSR, kterou přednesl s. Miloslav Doležal.

Soudruh Karel Malý účastníky setkání blíže seznámil s postupem příprav mezinárodní konference „Vznik a vývoj socialistického práva“, plánované na květen 1985 na Univerzitě Karlově v Praze.

Dalším bodem společného jednání byly dva referáty o přehledu sudetoněmecké a západoněmecké literatury, vztahující se k Československu, resp. k českým a slovenským právním dějinám, které přednesli Karel Malý a Jozef Klimko. K referátům se rozvinula široká diskuse, v níž vystoupili s. S. Balík, J. Fischer, M. Doležal, C. Moravčík, G. Železková, L. Soukup a další.

Bylo poukázáno především na skutečnost, že v Mnichově od r. 1956 v rámci „Collegia Carolina“ vyvíjí aktivní činnost centrum, které svou rozsáhlou publikační činností ovlivňuje západoněmeckou veřejnost, zasahuje i do dalších západoevropských zemí, jeho odborná produkce je zdrojem informací o minulosti i současnosti Československa i dalších socialistických států.

Finančně je toto pracoviště podporováno vládou NSR a zemskou bavorskou vládou. Centrum vydává samostatné publikace, studie, informační sborníky, vědecké materiály, příručky a lexikony (především „Jahrbuch Bohemia“), zaměřeny na české a slovenské dějiny i na současné socialistické Československo.

Společným znakem a zřejmým cílem těchto publikací je vytváření povědomí pojmu sudetoněmecká vlast, její kultura, relativně samostatné dějiny a literatura v rámci celé Evropy. Jsou zdůrazňovány údajné křivdy spáchané na sudetských Němcích jejich vyhnáním z vlasti, mnohdy je odsuzován současný socialistický vývoj v Československu jako hlavní překážka pro řešení sudetoněmecké otázky.

Činnosti Collegia Carolina se dostává podpory oficiálních orgánů Německé spolkové republiky, veřejnosti je přijímána a uznávána jako oficiální, vědecký výklad československé a sudetoněmecké problematiky, a to nejen v oblasti západoněmecké, ale i v dalších zemích západní Evropy. Z toho důvodu je nezbytné u nás adekvátně reagovat na zkreslování faktů historického vývoje, které budi dojem seriózních objektivních postojů a vědeckých názorů.

Bylo zdůrazněno, že k těmto jevům je potřebné zaujmout aktivní postoj, což pro právněhistorickou frontu bude znamenat vážně se ideologickým působením centra Collegia Carolina zabývat a reagovat na ně publikační činností.

Z. Pinda

Zpráva o 16. světovém kongresu historických věd ve Stuttgartu

Ve Stuttgartu od 25. srpna 1985 do 1. září 1985 probíhal 16. světový kongres historických věd, organizovaný Mezinárodním výborem historických věd a Svazem historiků NSR. Záštitu nad tímto významným mezinárodním setkáním, které je pořádáno jednou za 5 let, převzal prezident Německé spolkové republiky Richard von Weizsäcker. Na kongres přijelo přes 2000 historiků z 56 zemí celého světa. Jednání jednotlivých sekcí probíhala po celý týden souběžně v několika sálech stuttgartské Liederhalle a univerzitních budov.

V úvodním zasedání v neděli 25. srpna 1985 promluvili prezident NSR dr. Richard von Weizsäcker, ministerský předseda zemské vlády Badenska-Würtemberska Lothar Späth, stuttgartský starosta Manfred Rommel a představitelé Mezinárodního výboru historických věd prof. Aleksander Gieysztor (PLR), H. Ahrweilerová (Francie) a Ch. Meier (NSR). V dalších třech dnech a pak ještě v sobotu probíhala jednání v sekcích. Metodologická sekce byla zaměřena na téma „Max Weber a metodologie dějin“ a v dalším průběhu pak na vztah archeologie a historie a filmu a historie. Stabilně zasedaly 4 sekce chronologické, ve kterých zazněly referáty k problémům dějin antiky, středověku, moderní doby a doby současné.

Největší pozornost však na sebe strhlo jednání sekcí s tzv. velkými tématy. Již první z nich, věnované problematice Indického oceánu, se zúčastnila celá řada vědců, nejen z rozvojových zemí Asie a Afriky, ale i z dalších zemí všech kontinentů.

Druhé velké téma bylo nazváno „Obraz druhého“ a jeho předmětem byly etnografické otázky postavení cizinců, národnostních menšin a okrajových skupin, jejich vztahů k původnímu, většinovému obyvatelstvu a svébytnosti jejich kultury. Předsedkyní této sekce byla generální sekretářka Mezinárodního výboru historických věd Héléne Ahrweilerová a za československou stranu připravil referát nazvaný „Národnostní politika v Československu po druhé světové válce“ akademik Viliam Plevza ve spolupráci se členem korespondentem ČSAV Ivanem Krempou.

Již při přípravě kongresu a zvláště pak při jeho vlastním jednání upoutalo na sebe značnou pozornost zúčastněných vědců téma „Rezistence proti fašismu, nacismu a japonskému militarismu“. Jeho rokování zahájili svými referáty spolu-